

Захар Сулейманович Дубовий

Засвоєння студентами вокальних професійних навичок у процесі дистанційного навчання: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення

УДК 378.018.43:78.071.2-051

DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2023-2.6>

Захар Сулейманович Дубовий
кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри музичного
мистецтва та хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID: 0000-0002-5989-7946

Стаття розкриває проблеми формування професійних вокальних навичок студентів музичних спеціальностей та шляхи і підходи до їх вирішення. Установлено, що дистанційне навчання є сучасним брендом та одним із шляхів зниження ризиків, що виникають під час військового стану. Водночас, акцентовано на тому, що його використання задля формування професійно важливих умінь і навичок майбутніх музичних виконавців викликає низку специфічних проблем, пов'язаних із особливостями виконавчої та педагогічної діяльності в класі академічного вокалу. Зроблено висновок про те, що дотримання певних умов може забезпечити ефективність такого навчання. Серед них, матеріально-технічні умови: якісне акустичне та відео обладнання, облаштоване робоче місце викладача та студента, спеціалізоване програмне забезпечення для тренування вокальних навичок та здійснення дистанційної взаємодії через комунікатори, відеозв'язок, системи управління навчальним курсом і системи управління навчальним контентом. До організаційних умов належать: встановлення візуального контакту викладача та студента під час занять, запровадження індивідуального підходу до відпрацювання професійних вокальних навичок за спеціально продуманою системою вокальної роботи, введення групових форм навчальної дистанційної взаємодії через групові сесії, онлайн конкурси, гостьові майстер-класи; створення й надання доступу до навчального контенту (відео-уроки, тьюторіали, авторські майстер-класи, фонотеки, музичні колекції) та допоміжних матеріалів (фонограми акомпанементу, збірки вправ). Психолого-педагогічними умовами формування професійних вокальних навичок в умовах дистанційного є готовність викладача (мотиваційна, техніко-технологічна, когнітивна) до організації та компетентного управління такою діяльністю, постійний зворотний зв'язок між викладачем та студентом, створення атмосфери емоційного благополуччя, цілеспрямоване формування мотивації та самодисципліни студентів, індивідуальний та практико орієнтований підхід.

Ключові слова: вокальні професійні навички, підготовка майбутніх музичних виконавців, технології дистанційного навчання, матеріально-технічні, організаційні, психолого-педагогічні умови.

Постановка проблеми. Перехід на вимушене дистанційне навчання, попервах у зв'язку з карантинними обмеженнями, а потім – через початок війни в Україні, призвело до ряду проблем у засвоєнні професійних навичок у тих галузях суспільної практики, для який безпосередній контакт з педагогом має ключове значення. Це в повній мірі торкнулося й мистецьких професій.

Процес оволодіння професійними вокальними навичками дистанційно представляє унікальний набір проблем порівняно з традиційним очним навчанням. Передусім, відсутність безпосереднього контакту з педагогом під час навчання не дозволяє йому керувати диханням, контролювати поставу та інші фізичні аспекти виконання, що є дуже важливими у вокальному мистецтві, особливо для тих виконавців, майстерність яких перебуває в стані формування. Відсутність фізичної присутності виконавця утруднює розуміння та контроль руху діафрагми, пози та розслаблення й напруження м'язів тіла. У віртуальному середовищі педагогом можуть бути пропущені тонкі сигнали, такі як мова тіла або вираз обличчя, які вказують на особливості емоційної реакції студента

на музичний матеріал, зауваження та рекомендації педагога.

Не менш важливим негативним аспектом є соціальна ізоляція студентів, які відчувають брак соціальної підтримки та мотивації, що завжди присутня в аудиторіях мистецьких закладів освіти та в творчих колективах. Досвід роботи в ансамблі, наприклад в складі хору, дуету, тріо тощо, важко отримати у віртуальному середовищі через проблеми синхронізації та ймовірних технічних затримок.

Водночас, дистанційне навчання вимагає великої самодисципліни, мотивації, відповідальності й вольових рис характеру. Не всі, навіть старанні студенти, можуть відчувати себе зобов'язаними регулярно практикуватися без безпосереднього контролю викладача. Ця проблема поглиблюється нарощуваною в умовах війни втому та емоційною виснаженістю, що блокує розвиток самодисципліни в багатьох студентів, особливо тих, які перебувають у вимушеному переселенні чи в зонах бойових дій. Додамо до цього також те, що тривалий час перед екраном комп'ютера і відсутність соціальних взаємодій можуть суттєво вплинути на благополуччя та психічне здоров'я студентів.

Не менш складними є проблеми, пов'язані з матеріально-технічним забезпеченням формування вокальних професійних навичок студентів в умовах дистанційного навчання. Погана якість звуку або відсутність професійного мікрофону може утруднити чуттєву оцінку викладачем вокальних навичок студента, ускладнити сприйняття нюансів або недосконалостей виконання. Акустичні властивості як вебінарної кімнати, так і фізичного робочого простору студента та викладача може значною мірою впливати на якість звуковідтворення. Якщо ж у студента відсутнє належне обладнання чи простір для практики, це може обмежити його можливості для вправ. У той час як професійна студія або навчальна аудиторія зазвичай оптимізовані для вокальної роботи, необлаштоване домашнє середовище може призвести до потенційних неправильних оцінок якості звучання голосу через ритмічні та акустичні спотворення. Застосування ж електронних пристроїв для передачі акомпанементу та навушників для його сприйняття в процесі вокалізації ускладнює гарну чутність фортепіанної підтримки, синхронізацію фортепіано та голосу та виключає можливість одночасного слухового контролю власної голосової діяльності та фортепіанної партії. До того ж інтернет-затримки можуть перешкоджати миттєвому відгуку викладача, який є важливим для виправлення помилок на ранніх стадіях навчання. Окрім цього, може виникнути небезпека надмірної залежності студента від цифрових допоміжних засобів, таких як програмне забезпечення для корекції висоти звуку, що може не принести користі в довгостроковій перспективі.

Цей перелік може бути доповнений багатьма іншими аспектами. Між тим, не викликає сумніву той факт, що дистанційне навчання володіє й суттєвими перевагами, а головне – дозволяє в цих складних умовах військового часу продовжити підготовку фахівців мистецьких спеціальностей.

Огляд літератури. Бурхливий розвиток комп'ютерних технологій відкрив нові можливості в організації навчального процесу закладів освіти всіх рівнів, спричинив появу нових феноменів, таких, як електронне, дистанційне, змішане, мобільне навчання. Ті перспективи й можливості, що розкрилися перед педагогами у зв'язку зі стрімким запровадженням комп'ютерної техніки в практику музичної освіти, стали предметом багатьох наукових розвідок. Значний внесок у цей час було зроблено науковцями в напрямі організації онлайн та змішаного навчання (Блощинський, 2015; Дубовий, 2019; Моторна, 2020; Смаковський, 2020; King et al., 2019), використання ІКТ у музичній освіті (Гаврілова, 2017; Кушнір, Кравченко & Щербаківа, 2021; Suvorov, Skakalska, Pyavka & Dushniy, 2022).

Пандемія COVID-19, що охопила весь світ, спричинила розробку нових синхронних та асинх-

ронних технологій дистанційного навчання та підходів у музичній педагогіці (Лановенко-Мельник та ін., 2020; Daubney & Fautley, 2020; Johnson & Merrick, 2021; Lisboa, Jonasson & Johnson, 2022), ініціювала дослідження нових пристроїв і програмних додатків, удосконалення навчально-методичного забезпечення проведення занять, принципів побудови індивідуальних комплексів завдань і вправ задля оволодіння виконавським мистецтвом (Смирна, Гіголаєва-Юрченко, Давидович, 2023; Suvorov, Skakalska, Pyavka & Dushniy, 2022). Окремий пласт наукових досліджень останнього часу належить розробкам щодо організації дистанційного навчання у вокальній професійній підготовці (Бедакова, 2022; Волошина, 2023; Овчаренко, 2020; Пухальський & Кузів, 2022; Смирна, Гіголаєва-Юрченко, & Давидович, 2023).

Цілком погоджуємося з думкою Л. Гаврилової стосовно недоцільності кардинальних змін системи фахового навчання майбутніх учителів музики, оскільки певні методи й форми музичної освіти не мають альтернативи (Гаврілова, 2016). Проте, традиційна сформована система фахового навчання почасти невідповідна потребам сучасного студента і у професійній мобільності, і в застосуванні новітніх комп'ютерно зорієнтованих музичних технологій. Своєю чергою, в сучасних соціокультурних реаліях запровадження дистанційних форм зумовлено прагненням максимально знизити небезпеку для життя як студентів, так і педагогів та використання з цією метою потенційних можливостей інформаційних та комп'ютерних засобів. Водночас, при відмові від очної форми навчання виникає ціла низка проблем у зв'язку з особливостями виконавчої та педагогічної діяльності в класі академічного вокалу, які необхідно враховувати.

Тож, дистанційні технології є на часі, однак їх застосування в освітньому процесі задля формування професійно важливих умінь і навичок майбутніх музичних виконавців потребує створення визначених технічних, організаційних та психолого-педагогічних умов.

Мету статті – розкрити проблеми формування професійних вокальних навичок студентів музичних спеціальностей та шляхи й підходи до їх вирішення, конкретизовано в завданнях щодо виявлення матеріально-технічних, організаційних та психолого-педагогічних умов, які сприяють зниженню ризиків некоректного засвоєння студентами вокальних навичок та забезпечують підвищення ефективності цього процесу.

Методологія дослідження. Дослідження ґрунтується на особистісно-діяльнісному, інтегрованому, технологічному й практико зорієнтованому підходах до вивчення процесу формування професійних вокальних навичок студентів музичних спеціальностей в умовах дистанційної навчальної взаємодії. Для вирішення окресленої проблеми

застосовувано **методи** семантичного й змістового аналізу, узагальнення та концептуалізації передового досвіду в музичній педагогіці, схематизації та моделювання умов, що сприяють підвищенню ефективності процесу формування студентами професійних вокальних навичок.

Результати та їх обговорення. Ефективне дистанційне відпрацювання вокальних навичок потребує запровадження інноваційних підходів, адаптації до комп'ютерно зорієнтованих технологій та постійного зворотного зв'язку між викладачами та студентами.

Передусім, індивідуальні заняття зі студентами можуть бути проведені із використанням інтерактивного дистанційного зв'язку. Його здатні забезпечити такі інтернет-комунікатори, як Zoom, Skype, Microsoft Teams, Viber, Telegram та ін., що характеризуються низькою затримкою аудіо та відео. Це дозволяє проводити сесії зі зворотним зв'язком між учасниками в режимі реального часу (Кушнір, Кравченко & Щербакова, 2021).

Вокально-педагогічна робота з тембральним забарвленням звуку передбачає гарні акустичні умови в навчальному класі, а у разі дистанційної форми взаємодії – наявність професійних електронних передавальних пристроїв з високим рівнем акустичних характеристик. На жаль, сучасні платформи відеозв'язку часто оптимізуються під мовлення, а не для передачі музики. Тому, немислимим є втрата деталей, які критичні для музичного аналізу, зокрема тембру та динаміки. Характерними є також затримка аудіоряду й акустичне спотворення, що стає ключовою проблемою для ансамблевого виконання. Асинхронність між відео- та аудіорядом, зависання, затримки, пропуски та інші подібні неповноцінні якісні характеристик звуку можуть перешкоджати ефективному навчанню та спілкуванню, викликати труднощі при аналізі педагогом якості голосоутворення. Тож, першорядним є забезпечення належних технічних умов для проведення дистанційних занять вокалом. Це, передусім, якісне матеріально-технічне забезпечення: наявність якісних мікрофонів, навушників та відеокамер, місця для занять з гарними акустичними характеристиками й достатнім фізичним простором для самовираження (Lisboa, Jonasson & Johnson, 2022).

Формування професійних навичок відбувається на підставі ґрунтовної теоретичної підготовки, що передбачає вивчення історії вокального виконавства, засвоєння музично-історичних знань та формування слухових уявлень про виконавські традиції тієї чи тієї історичної епохи, країни, композиторського стилю. Засвоєння таких знань підвищує якість виконання творів за рахунок стилістичної та вокально-технічної відповідності історично сформованим уявленням про особливості їх трактування. Це завдання вирішується

у процесі вивчення основ вокально-виконавського мистецтва, слухання вокальної музики (у записі, у живому виконанні) та власної виконавської діяльності. Задля здійснення компетентного педагогічного управління процесом засвоєння мистецтвознавчих положень широко застосовуються системи управління навчанням (LMS) Moodle, Edmodo, Padlet або Microsoft Office 365, зокрема їх складники-модулі («Урок», «Глосарій», «Завдання», «Scorm», «Ресурс», «Форум», «Чат», «Обмін повідомленнями», «Семінар», «Анкета», «Портфоліо» та ін.) та сукупність закладеного в них організаційного, реєстраційного, інформаційного, комунікаційного й контролювального компонентів (Лановенко-Мельник та ін., 2020).

Отримувати завдання для тренування голосу й дихання, здійснювати обмін повідомленнями, читати оголошення, одержувати матеріали та посилання на зовнішні мистецтвознавчі ресурси та зразки виконання завдань, мультимедійні ресурси, майстер-класи і багато чого іншого, а також завантажувати свої записи для перевірки, проводити живі сесії для спілкування з викладачем уможлиблюється також в системах управління навчальним контентом, зокрема хмарних сховищах, Google classroom, на спеціалізованих вебсайтах викладача і навіть у групах соціальних мереж та в межах соціальних каналів (Facebook, YouTube, Telegram та ін.) (Волошина, 2023).

Контентом для організації формування вокальних професійних навичок можуть слугувати авторські відеоуроки та тьюторіали викладача. Доцільно також використовувати детальні відео, де демонструється правильна техніка співу, дихання та інші важливі аспекти. Необхідно забезпечувати студентів аудіо-записами акомпанементів, дихальних вправ тощо, які вони можуть використовувати для практикування (Пухальський & Кузів, 2022).

Ефективними способами підвищення професійного рівня вокальної діяльності та засвоєння навчального матеріалу є вибудовування емоційної динаміки заняття, активізація емоційної чуйності студента. При дистанційному навчанні відсутність візуального, тактильного, емоційного контактів знижує результативність вокально-педагогічної діяльності. Необхідність працювати перед камерою провокує м'язову статичність та емоційну закріпаченість, що значно знижує якість і вокально-технічної, і емоційно-образної складових вокального виконання. Більше того, заняття в таких умовах можуть призвести до вироблення неправильної координації. Частково компенсувати такі недоліки можливо за рахунок створення постійного візуального контакту в такий спосіб, щоб викладач мав можливість бачити студента в повний зріст для спостереження за його диханням, поставою та іншими фізичними аспектами співу. Швидкий і чіткий зворотний зв'язок від викладача допоможе

студенту правильно коригувати свої вокальні навички (Овчаренко, 2022).

Для зниження ефекту ізолюваності варто організовувати майстер-класи онлайн із запрошенням професіональних вокалістів та проводити групові консультації та форуми, де студенти мали б можливість обмінюватися досвідом, отримувати поради від інших студентів, випускників вокального класу, викладачів. Для підтримки мотивації студентів та прагнення до самовираження слід організовувати онлайн-виступи й концерти, де вони можуть демонструвати свої навички широкій аудиторії. Наприклад, австралійські педагоги-музиканти К. Джонсон і Б. Меррік під час пандемії COVID-19 з метою підвищення емоційного благополуччя студентів запровадили щотижневе 30-хвилинне онлайн-кафе ZOOM. Зустрічі склалися з неформальних дискусій між усіма викладачами освітньо-професійної програми і студентами та мали значний успіх щодо обміну досвідом дистанційного навчання (Johnson & Merrick, 2021).

Для якісного формування професійних вокальних навичок слід мати на увазі той факт, що в умовах дистанційного навчання змінюється спосіб вироблення умовно-рефлекторних зв'язків, які й покладаються в основу тої чи тої навички. В умовах роботи в навчальному класі цей процес відбувається за допомогою одномоментності й багаторазовості повторення окремих дій, що призводять до синхронізації м'язової роботи голосотвірного апарату й слухового сприйняття. Тривале застосування передавальних пристроїв у процесі вокального навчання неминуче призводить до формування нових неправильних умовно-рефлекторних зв'язків, які провокують неузгодженість м'язової та м'язово-слухової діяльності та формування неправильної координації. Це не лише знижує якість вокальної роботи, а й призводить до функціональних порушень та захворювань голосового апарату (Смирна, Гіголаєва-Юрченко & Давидович, 2023; Daubney & Fautley, 2020).

Сьогодні суттєво знизити такі ризики можливо за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення. Створено програмні додатки, які дозволяють студентам аналізувати свій голос, слідкувати за висотою тону, силою та якістю звуку. Серед них:

– *SingSharp* – мобільний додаток, розроблений спеціально для вокалістів, який слугує інтерактивним вокальним тренером. Він аналізує спів користувача в реальному часі та надає зворотний зв'язок щодо точності висоти тону та якості виконання. Головні функції: визначення діапазону голосу, вправи для розширення діапазону, покращення техніки дихання та контролю висоти тону, аналіз висоти тону, запис та прослуховування, трекер прогресу вокальних навичок («Personalized training plans», 2023);

– *VocalizeU* – це високотехнологічний додаток для вокального тренування, який використовується як професіоналами, так і початківцями. Він комбінує традиційні методи вокального навчання із сучасними технологіями. Головні функції: аналіз голосу для визначення його сильних та слабких сторін, що дозволяє створювати специфічні плани тренувань; індивідуальні плани тренувань; візуальні графіки зображення висоти, сили та тембру голосу користувача, що допомагають йому зрозуміти свій вокальний потенціал; різноманітні вокальні вправи та уроки для різних рівнів вокалістів, запис та відтворення виконання користувачем, що, до речі, можуть бути передано викладачеві («VocalizeU», 2023).

До безкоштовних додатків з тренування вокальних завичок належать: *Vanido, SingPlay, Vox Tools, Yousician, Smule, Learn to Sing, Pitched Tuner* та ін.

Формування вокальних навичок зазвичай передбачає високий рівень індивідуалізації. Практична підготовка передбачає виконання індивідуальних комплексів вправ, застосування фонопедичного методу, роботу з репертуарними творами, слухання вокальних творів, які включаються до виконавського репертуару. Робота за індивідуально складеними комплексами дихальних, артикуляційних, гімнастичних вправ спрямована на розвиток навичок управління м'язами голосотвірного апарату, фонаційного дихання, постави тощо. Такі вправи прийнято розглядати як гімнастику м'язів, що беруть участь у процесі голосоутворення. В умовах дистанційного навчання комплекси вправ, що раніше застосовувалися як допоміжні, можуть бути розширені та доповнені з урахуванням специфіки проведення занять з метою підтримки голосомовного апарату в активному робочому стані та формування профільних умінь та навичок. Окрім цього, такого роді вправи студент може виконувати самостійно, без педагогічного керівництва, і так часто, як того вимагають завдання конкретного етапу розвитку голосу. Це, зокрема, вправи для розвитку голосоутворення, мовленнєвого апарату, правильного дихання, вправи на фізичну релаксацію та поставу (Бєдакова, 2022).

Перш ніж підбирати завдання для незалежної роботи, викладачу слід врахувати індивідуальні вокальні можливості студента. Це допоможе коректно обрати вокальні вправи для підвищення ключових вокальних технік, таких як:

- формування звуку в одному реєстрі та утримання високої позиції звуку;
- дихання, що базується на роботі нижніх ребер та діафрагми, з основним акцентом на м'яку атаку звука;
- почуття стабільності звуку та дихання, чітка артикуляція й вимова;
- контроль над динамікою звука для артистичної реалізації музичних послідовностей, виконання в стилях legato та staccato (Волошина, 2023).

Слухання вокальних творів у виконанні професійних співаків розглядається у вокальній педагогіці як метод опосередкованого вокального розвитку вокалістів. Загальновідомим є той факт, що при сприйнятті голосу іншого вокаліста голосотвірний апарат слухача здійснює мікрорухи згідно з робочим режимом виконавця. Цей механізм лежить і в основі методу педагогічного показу. Зважаючи на це, в умовах дистанційного навчання доцільно зробити індивідуальні добірки аудіо- та відеоматеріалу з урахуванням особливостей голосу студента та вже освоєного ним вокального репертуару для самостійного прослуховування (перегляду). Вирішення питання підбору музичного матеріалу має першорядне значення: чим вищим є музично-художній рівень твору та професіоналізм виконавця, тим кращим є результат.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Формування професійних вокальних навичок в умовах дистанційного навчання може зіштовхнутися з певними викликами, враховуючи специфіку вокального навчання, яке традиційно здійснюється очно. Проте дотримання певних умов може забезпечити ефективність такого навчання. Серед них, передусім *матеріально-технічні умови*, що мають на увазі якісне акустичне та відео обладнання, облаштоване робоче місце викладача та студента для занять вокалом, спеціалізоване програмне забезпечення для тренування вокальних навичок та здійснення дистанційної взаємодії через комунікатори, відеозв'язок, системи управління навчальним курсом і системи управління навчальним контентом. Наступним кроком є створення *організаційних умов*, що передбачають встановлення візуального контакту викладача та студента під час занять, запровадження індивідуального підходу до відпрацювання професійних вокальних навичок як під безпосереднім контролем викладача, так і самостійно, за спеціально продуманою системою вокальної роботи; уведення групових форм навчальної дистанційної взаємодії через групові сесії, онлайн конкурси, гостьові майстер-класи; створення й надання доступу до навчального контенту (відео-уроки, тьюторіали, авторські майстер-класи, фонотеки, музичні колекції) та допоміжних матеріалів (фонограми акомпанементу, збірки вправ). *Психолого-педагогічними умовами* формування професійних вокальних навичок в умовах дистанційного навчання слід, насамперед вважати готовність викладача до організації та компетентного управління такою діяльністю. Йдеться про мотиваційну, техніко-технологічну й когнітивну види готовності. До цього також слід додати постійний зворотний зв'язок між викладачем та студентом, створення атмосфери емоційного благополуччя, цілеспрямоване формування мотивації та самодисципліни студентів, індивідуальний та практико орієнтований підхід.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в розробці системи вправ та технік формування професійних вокальних навичок студентів, адаптованих до умов дистанційного й змішаного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

Бєдакова, С.В. (2022). *Вокально-хорове виконавство з методикою викладання (Сольний спів) для дистанційного навчання та самостійної роботи: Навчально-методичний посібник*. Миколаїв: Вид-во Ірини Гудим. (Bydakova, S.V. (2022). *Vocal and choral performance with teaching methodology (Solo singing) for distance learning and independent work: textbook*. Mykolaiv: Iryna Gudym Publ. House).

Волошина, А. (2023). Особливості самостійної вокальної підготовки студентів в умовах дистанційного навчання. *Вісник науки та освіти*, 1(7), 387-406. (Voloshyna, A. (2023). Features of independent vocal training of students in the conditions of distance education. *Bulletin of Science and Education*, 1(7), 387-406). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-1\(7\)-397-406](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-1(7)-397-406)

Гаврілова, Л. (2016). Оновлення методів музичного виховання у професійній підготовці майбутніх учителів музики в контексті інформатизації сучасної мистецької освіти. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти: зб. наук. праць*, 4, 15-24. (Gavrilova, L. (2016). Updating methods of musical education in future music teachers' professional training in the context of modern art education informatization. *Professionalism of the Teacher: Theoretical and Methodological Aspects*, 4, 15-24).

Дубовий, З.С. (2019). *Формування самостійності майбутніх учителів музики у процесі дистанційного навчання* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02). Київ. (Dubovyi, Z.S. (2019). *Formation of future music teachers' self-dependence during the distance learning process* (Cand. thesis abstract). Kyiv).

Кушнір, К.В., Кравченко, І.В., & Щербаківа, Л.В. (2021). Дистанційна форма навчання студентів ЗВО в сучасних умовах мистецької освіти в період пандемії (Kushnir, K.V., Kravchenko, I.V., & Shcherbakova, L.V. (2021). Distance form of education of higher education institutions students in current conditions of art education during the pandemic). In *Proceedings of the XXV International Scientific and Practical Conference «Social and Economic Aspects of Education in Modern Society»* (pp. 3-8). Warsaw, Poland: RS Global Sp. z O.O. https://doi.org/10.31435/rsglobal_conf/25012021

Лановенко-Мельник, Н., Басовська, С., Остапчук, Л., Плакідюк, О., Хохлан, В. (2020). Особливості дистанційного навчання у вокально-педагогічній діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Інноваційна педагогіка*, 1(25), 199–203. (Lanovenko-Melnyk, N., Basovska, S., Ostapchuk, L., Plakydyuk, O., Khokhlan, V. (2020). Characteristics of distance learning in vocal and pedagogical activity of the future music art teacher. *Innovative pedagogy*, 1(25), 199–203). <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/25-1.3>

Моторна, О.С. (2020). Мистецтво дистанційно: втрачені можливості... Чи нові перспективи? *Мистецтво та освіта*, 3 (97), 13–20. (Motorna, O.S. (2020). Art in distance: Lost opportunities...or new prospects? *Art and Education*, 3 (97), 13–20).

Овчаренко, Н. (2022). Сучасний стан вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах дистанційного навчання. *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*, 58, 63-72. (Ovcharenko, N.A. (2022). Contemporary state in vocal training of future teachers in music art in the conditions of distance learning. *Means of educational and research work*, 58, 63-72). <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2022.58.06>

Пухальський, Т., Кузів, М. (2022). Особливості організації дистанційного навчання у вокально-хоровій підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. *Молодь і ринок*, 6 (204), 98-104. (Pukhalskyi, T. & Kuziv, M. Peculiarities of remote learning organization in vocal and choral training for future teachers of musical art. *Youth & Market*, 6 (204), 98-104). <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2022.262374>

Смаковський, Ю.В. (2020). Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах дистанційного навчання. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 76, 156-159. (Smakovskij, Yu.V. (2020). Professional training of future teachers of music art in the conditions of distance learning. *Scientific journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University. Series 5 Pedagogical Sciences: Realities and Perspectives*, 76, 156-159). <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2020.76.34>

Смирна, О.Ю., Гіголаєва-Юрченко, В.О., & Давидович, Л.В. (2023). Основні аспекти формування вокальної компетентності здобувачів вищої освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво в умовах дистанційного навчання. *Академічні візії*, 16. Режим доступу: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/153>. (Smyrna, O.Yu., Gigolaeva-Yurchenko, V.O., & Davydovych, L.V. (2023). The main aspects of

the formation of vocal competence of students of higher education specialty 025 Musical art in the conditions of distance learning. *Academic Visions*, 16. Retrieved from: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/153>. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7625061> (

Daubney, A., & Fautley, M. (2020). Editorial Research: Music education in a time of pandemic. *British Journal of Music Education*, 37(2), 107–114. doi:10.1017/s0265051720000133

Johnson, C., Merrick, B. (2021). Australian music teachers' reflections and concerns during the pandemic: Resetting the use of technologies in 21st century classroom practice. *Teachers' Work*, 18 (2), 109-126.

King A., Prior H., Waddington-Jones C. (2019). Exploring teachers' and pupils' behaviour in online and face-to-face instrumental lessons. *Music Education Research*, 21(2), 197–209. <https://doi.org/10.1080/14613808.2019.1585791>

Lisboa, T., Jonasson, P., Johnson, C. (2022). 23 Synchronous Online Learning, Teaching, and Performing. In Gary E. Mc Pherson (ed.), *The Oxford Handbook of Music Performance*, 2, 499–620. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190058869.013.23>

Personalized training plans adapting to your unique vocal building process. (2023). Retrieved from: <https://www.singsharp.com/>

Suvorov, V., Skakalska, Z., Pyavka, M., & Dushniy A. (2022). Theoretical and methodological aspects of the use of digital educational technologies in the process of musical-instrumental training of applicants for the higher education of the future. *Futurity Education*, 2(4), 74–82. <https://doi.org/10.57125/FED.2022.25.12.08>

VocalizeU – a music experience of a lifetime (2023). Retrieved from: <https://vocalizeu-worldwide.myshopify.com/>

Acquisition of students' vocal professional skills in terms of distance learning process: current issues and ways to solve them

Zakhar Suleimanovych Dubovy

Candidate of Pedagogical Sciences,
Teacher of the Department
of Musical Art and Choreography
The State Institution "South Ukrainian
National Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky"
ORCID: 0000-0002-5989-7946

The article reveals the issues of professional vocal skills formation in students of music area of expertise and the ways and approaches to their solution. It has been established that distance learning is a modern brand and one of the ways to reduce risks arising during martial law. At the same time, it has been emphasized that its use for forming professionally essential abilities and skills of future musical performers causes several specific problems related to the peculiarities of performing and pedagogical activities in the academic vocal class. It has been concluded that compliance with certain conditions and terms can ensure the effectiveness of such training. Among them, material and technical conditions: high-quality acoustic and video equipment, made comfortable workplace for the teacher and student, specialized software for training vocal skills and remote interaction through communicators, video communication, learning management systems and learning content management systems. The organizational terms include establishing visual contact between the teacher and the student during classes, introducing an individual approach to practising professional vocal skills based on a specially thought-out system of vocal work, implementing group forms of learning distance interaction via group sessions, online competitions, guest master classes, creation, and provision of access to educational content (video lessons, tutorials, author's master classes, sound libraries, and music collections) and auxiliary materials (accompanying phonograms, and exercise collections). The psychological and pedagogical terms for the formation of professional vocal skills using distance learning cover the readiness of the teacher (motivational, technical-technological, and cognitive) to organize and competently manage such activities, constant feedback between the teacher and the student, the creation of an atmosphere of emotional well-being, purposeful formation of motivation and self-discipline in students, individual and practice-oriented approach.

Key words: vocal professional skills, training of future musical performers, distance learning technologies, material and technical, organizational, psychological and pedagogical conditions.